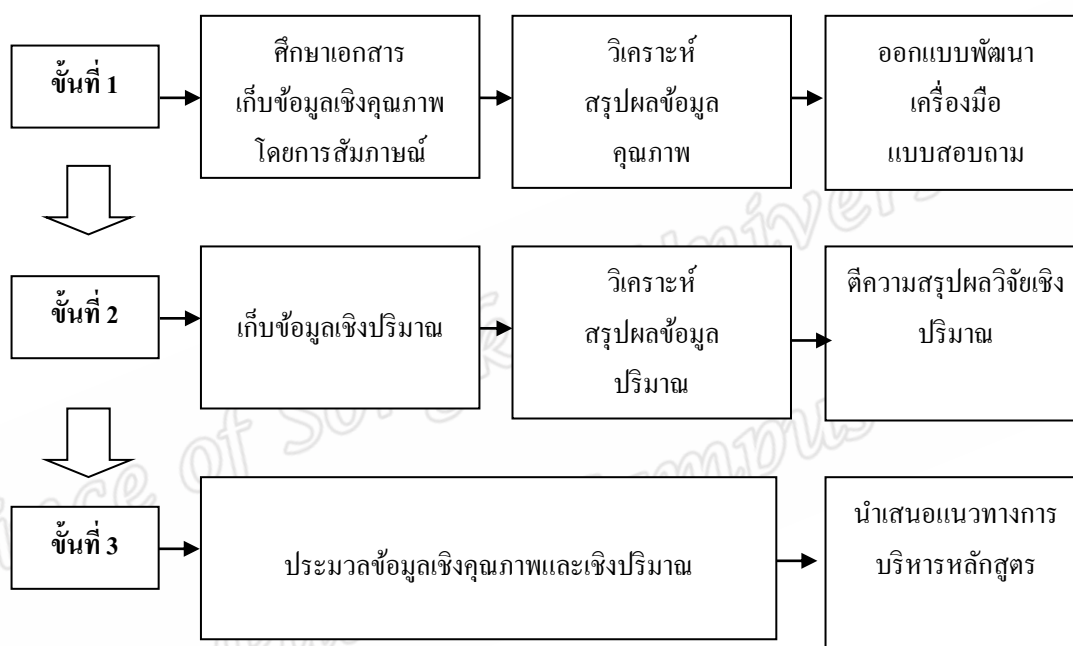

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ใน โรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 7 กรอบดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1) แบบแผนการวิจัย
- 2) ประชากร
- 3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5) การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แบบแผนการวิจัย

มีการออกแบบวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสานเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Mixed Method Research) เรียกว่า แบบแผนเชิงสำรวจนุกเบิกรูปแบบการพัฒนา

เครื่องมือวิจัย (รัตนะ บัวสนธิ์, 2554) แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เมื่อได้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นเช่นไรแล้วก็นำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางการให้นิยามและสร้างเครื่องมือ ชั้นที่ 2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทำการวิจัยสำรวจ เพื่อวิเคราะห์มุมมองของผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร ชั้นที่ 3 ประมวลผลข้อมูล ที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสำรวจจากแบบสอบถาม จากนั้นนำเสนอแนวทางการบริหารหลักสูตรซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังภาพต่อไปนี้

ชั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและการสัมภาษณ์เพื่อสร้างเครื่องมือวิจัย

การวิจัยในชั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับมุมมองของผู้บริหาร หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม เกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม มีวิธีการศึกษาโดย ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง โดยวิธีการสัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และนำผลการศึกษามาสร้างและพัฒนาเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามในชั้นตอนที่ 2 โดยการวิจัยเชิงสำรวจต่อไป

ชั้นที่ 2 การวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้วิธีสำรวจ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ คือกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม จำนวนทั้งสิ้น 155 คน ซึ่งใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษาวิจัย

ชั้นที่ 3 ประมวลผลข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารหลักสูตร ที่ได้จากการสัมภาษณ์และจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามในตอนที่ 3 มาประมวลผลข้อมูล จากนั้นนำเสนอแนวทางการบริหารหลักสูตร

3.2 ประชากร

3.2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก อาศัยวิธีการเลือกแบบก้อนหิมะ (Snowball Selection) (พรณี ลีกิจวัตนะ, 2557:154) คือผู้ให้ข้อมูลระบุชื่อบุคคลอื่นๆ ที่คิดว่าเป็นผู้รู้ ด้านการบริหารหลักสูตรเป็นอย่างดี มีการระบุชื่อต่อกันเป็นทอดๆ

สามารถจำแนกได้ดังนี้ ผู้บริหาร จำนวน 3 คน หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม จำนวน 4 คน และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนผู้บริหาร หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ผู้ให้สัมภาษณ์ในการทำวิจัย ในครั้งนี้

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
จะนะ	1. บ้านนา	นายสุระกำพล รักษ์วงศ์	ผู้อำนวยการโรงเรียน
	2. บ้านเกาะทาก	นายเกษม บูหัด	ผู้อำนวยการโรงเรียน
	3. บ้านปากบาง	นางสาวฟารีดา มะลิ	หัวหน้าอิสลามศึกษา
	4. บ้านปากบาง	นางสาวนุชรุฟา อาแว	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา
เทพา	5. บ้านแม่ที	นายมารูดีง อีแอ	อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน
	6. บ้านเทพา	นางสาวชิตีมาเรียม หีมกะ	หัวหน้าอิสลามศึกษา
	7. บ้านเทพา	นางสาวสุนิสตา มามะ	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา
	8. บ้านแม่ที	นางสาวบิลกิส หะยีเต๊ะ	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา
นาทวี	9. บ้านป่าเร็ด	นายอัมมันท์ ไบหา	หัวหน้าอิสลามศึกษา
สะบ้าย้อย	10. คอลอมูดอ	นายคอละ กาเดร์	หัวหน้าอิสลามศึกษา
	11. สะบ้าย้อยวิทยา	นางสาวฮาหยาด ปานจำปี	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา
สะเดา	12.บ้านควนตานี	นางสาวสุคนธา บินหมัด	ครูผู้สอนอิสลามศึกษา

3.2.1.1 วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเครือข่าย (Network Sampling) หรือแบบก้อนหิมะ (Snowball sampling) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์คัดเลือก และสอบถามผู้ให้ข้อมูลต่อกัน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีคุณสมบัติ ดังนี้

ผู้บริหารมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีวุฒิการศึกษาสามัญปริญญาโท
2. เป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนหรืออดีตผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มใน โรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา
3. เป็นผู้บริหาร โรงเรียนที่มีการบริหารหลักสูตรที่ดี ส่งผล

ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านอิสลามศึกษาหรือ I-NET มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ เป็นผู้ที่มิประสบการณณ์และมีความรู้ในด้านหลักสูตรอิสลามศึกษาเป็นอย่างดี

4. มีประสบการณ์บริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม 4 ปีขึ้นไป

5. เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่ดำเนินการเปิดใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐบาล

ครูอิสลามศึกษาแบบเข้มมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีวุฒิการศึกษาสามัญปริญญาตรีทางด้านอิสลามศึกษา
2. เป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งครูอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา
3. มีประสบการณ์การสอนอิสลามศึกษา 2 ปีขึ้นไป
4. มีความรอบรู้ในด้านหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม สามารถให้ข้อมูลด้านอิสลามศึกษาได้เป็นอย่างดี

หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้มมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีวุฒิการศึกษาสามัญไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
2. เป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งหัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา
3. มีประสบการณ์การสอนอิสลามศึกษามากกว่า 8 ปี
4. มีประสบการณ์ และมีความรอบรู้ในด้านหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม สามารถให้ข้อมูลด้านอิสลามศึกษาได้เป็นอย่างดี

3.2.1.2 กระบวนการในการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. ศึกษาข้อมูล โดยคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารหลักสูตรเป็นอย่างดี โดยอาศัยวิธีการเลือกแบบก้อนหิมะ (Snowball Sampling) คือผู้ให้ข้อมูลระบุชื่อบุคคลอื่นๆ ที่คิดว่าเป็นผู้รู้ ด้านการบริหารหลักสูตรเป็นอย่างดี มีการระบุชื่อต่อกันเป็นทอดๆ ผู้วิจัยก็ได้รายชื่อบุคคลที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2. ผู้วิจัยติดต่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญทางหนังสือราชการ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ ให้ผู้ให้ข้อมูลทราบ

3.2.2 ประชากรในการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2558 จาก 24 โรงเรียน จำนวน 155 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 39 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ จำนวน 24 คน และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม จำนวน 92 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบยกกลุ่มจากประชากรทั้งหมดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ประชากรในการตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ประชากร			
		ผู้บริหาร โรงเรียน	หัวหน้าฝ่าย วิชาการ	ครูผู้สอน อิสลามศึกษา	รวม
1.	บ้านคอลลอมุด	3	1	9	13
2.	บ้านล่องควน	1	1	5	7
3.	บ้านสุโสะ	2	1	7	10
4.	สะบ้าย้อยวิทยา	2	1	3	6
5.	บ้านป่าไธสง	2	1	5	8
6.	บ้านแม่ที	2	1	5	8
7.	บ้านเทพา	2	1	3	6
8.	เทพา	3	1	5	9
9.	บ้านตลิ่งชัน	2	1	6	9
10.	บ้านนา	3	1	4	8
11.	บ้านโคกม้า	1	1	2	4
12.	บ้านปากบาง	1	1	3	5
13.	ชุมชนบ้านทางควาย	1	1	5	7
14.	วัดประจำ	1	1	1	3

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	ประชากร			
		ผู้บริหาร โรงเรียน	หัวหน้าฝ่าย วิชาการ	ครูผู้สอน อิสลามศึกษา	รวม
15.	บ้านเขาจันทร์	1	1	2	4
16.	บ้านปากบางนาทับ	2	1	3	6
17.	บ้านท่าคลอง	1	1	3	5
18.	บ้านม่วงอน	1	1	2	4
19.	จะนะวิทยา	1	1	2	4
20.	บ้านพรุหาว	1	1	4	6
21.	บ้านโมย	1	1	3	5
22.	บ้านป่าเร็ด	2	1	4	7
23.	บ้านควนตานี	1	1	4	6
24.	นาทวิวิทยาคม	3	1	2	6
รวมทั้งหมด		39	24	92	155

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ขึ้น จากการศึกษาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร 2) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 3) ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) และ 4) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งมาตรฐาน หรือการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (The Semi Standardized Interview or Semi Structure Interview) (รัตนะ บัวสนธ์, 2556:109) โดยใช้คำถามปลายเปิดและเน้นการเจาะลึกของการสัมภาษณ์ (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการสัมภาษณ์ที่เริ่มต้นด้วยการกำหนด

ประเด็นคำถามไว้อย่างชัดเจน เพื่อใช้สัมภาษณ์ และเมื่อได้คำตอบเป็นประการใดแล้ว ผู้สัมภาษณ์ก็จะกำหนดคำถามในการสัมภาษณ์ขึ้นใหม่ โดยพิจารณาถึงคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นสำคัญ เพื่อให้ทราบข้อมูลในเรื่องนั้นมากที่สุด ซึ่งเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา ข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร 2) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 3) ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) และ 4) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดแบบกึ่งโครงสร้าง โดยเริ่มจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณต่อไป

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์มุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารหัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม 4 ด้าน หลักสำคัญ ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร 2) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 3) ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) และ 4) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล จำนวน 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) แบบให้เลือกตอบเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งถามเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร 2) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 3) ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) และ 4) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยกำหนดเกณฑ์น้ำหนักคะแนนดังนี้ คือ

5 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะ และหาแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

3.3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย

3.3.3.1 วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการสร้างเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ คือ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (กรมวิชาการ, 2545; ลูกมาน หนูยาหมาด, 2559) ผู้วิจัยนำมาพัฒนาในการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi Structure Interview) หรือ การสัมภาษณ์แบบกึ่งมาตรฐาน (The Semi Standardized Interview) (รัตนะ บัวสนธ์, 2556:109) โดยกำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนรัฐ จังหวัดสงขลา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร 2) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 3) ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) และ 4) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสัมภาษณ์ มาปรับปรุงแก้ไข แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. นำแบบสัมภาษณ์ ที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย ทดลองใช้แบบสัมภาษณ์ กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 3 ท่าน
5. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขคุณภาพของเครื่องมืออีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์จากข้อบกพร่องที่พบจากการตอบของกลุ่มตัวอย่าง
6. จัดทำแบบสัมภาษณ์ ที่ถูกต้องสมบูรณ์แล้ว เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งต่อไป

3.3.3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับมุมมองของผู้บริหาร หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม เกี่ยวกับการสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม และศึกษาเอกสารหลักสูตร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารหนังสือ และงานวิจัยต่างๆ จากนั้นนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนรัฐ จังหวัดสงขลา ในด้าน 1) ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร 2) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 3) ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) และ 4) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องและให้คำแนะนำ เพื่อสามารถแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาจำนวน 3 ท่านไปพิจารณาความสมบูรณ์ ถูกต้อง และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง (พิศณุ พงศ์ศรี, 2554: 138) โดยกำหนดให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุ

คัดเลือกข้อความที่มีดัชนีความสอดคล้องไม่ถึง 0.5 นำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญผลการวิเคราะห์ทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 0.67 – 1.00 ซึ่งแสดงว่าเครื่องมือมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อพิจารณาความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาหลักสูตรอิสลามแบบเข้ม ปีการศึกษา 2558 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ โดยคัดเลือกจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ไรส์ของครอนบัค (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน กัทรพร เกษสังข์, 2549:138-139) เพื่อให้ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ .965 ซึ่งแสดงว่าใช้ได้ และรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้ ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร มีจำนวน 10 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น .921 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร มีจำนวน 9 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น .915 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) มีจำนวน 9 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น .901 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล มีจำนวน 8 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น .932

7. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ

8. ดำเนินการสร้างเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูล

ต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตร สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูลจากนั้นผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาอิสลามศึกษา ไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูลเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการแจกแบบสัมภาษณ์ นัดสัมภาษณ์

2. นำหนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์ ส่งให้โรงเรียนที่ต้องการเก็บข้อมูล

3. สัมภาษณ์ ผู้บริหาร หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม จากนั้นผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล โดยได้การบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง สรุปผลลงในเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ ตามรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 3 กำหนดการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ผู้บริหาร หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม และครูผู้สอน
อิสลามศึกษาแบบเข้ม ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา

อำเภอ	ชื่อโรงเรียน	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	วัน เดือน ปี	เวลา
จะนะ	1. บ้านนา	นายสุระกำพล รัชษ์วงศ์	ผู้อำนวยการ	04/09/2558	09.00
	2. บ้านเกาะทาก	นายเกษม บุญหัด	ผู้อำนวยการ	04/09/2558	14.30
	3. บ้านนา	นางสาวฟารีดา มะลิ	หัวหน้าอิสลาม	09/08/2558	17.00
	4. บ้านปากบาง	นางสาวนุญรฟา อาแว	ครูผู้สอนอิสลาม	30/07/2558	13.30
เทพา	5. บ้านแม่ที	นายมารุดิง อีแอ	อดีตผู้อำนวยการ	10/08/2558	14.00
	6. บ้านเทพา	นางสาวชิตีมาเรียม หีมกะ	หัวหน้าอิสลาม	30/07/2558	16.30
	7. บ้านแม่ที	นางสาวสุนิสา มามะ	ครูผู้สอนอิสลาม	9/08/2558	16.30
	8. บ้านแม่ที	นางสาวบิลกิส หะยีเต๊ะ	ครูผู้สอนอิสลาม	10/08/2558	16.30
นาทวี	9. บ้านป่าเร็ด	นายอัมมันท์ ไบหา	หัวหน้าอิสลาม	8/08/2558	12.30
สะบ้าย้อย	10. คอลอมุดอ	นายคอละ กาเดร์	หัวหน้าอิสลาม	8/08/558	13.40
	11. สะบ้าย้อย วิทยา	นางสาวฮาหยาด ปานจำปี	ครูผู้สอนอิสลาม	11/08/2558	13.30
สะเดา	12.บ้านควนตานี	นางสาวสุคนธา บินหมัด	ครูผู้สอนอิสลาม	08/08/2558	15.00

3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึง โรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา ที่เปิดสอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม เพื่อแจ้งความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม

2. ผสานงานกับครูในโรงเรียน จากนั้นนำหนังสือพร้อมแบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ให้โรงเรียนที่เปิดสอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม เสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดเวลาที่จะมารับแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามจากผู้ให้ข้อมูล มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิจัยเชิงคุณภาพ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา จากการสัมภาษณ์ จากนั้นนำมาตั้งวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอในรูปแบบความเรียง ด้านการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนรัฐ จังหวัดสงขลา โดยมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. ในการสัมภาษณ์ จะจดบันทึก และบันทึกเทปเพื่อเก็บรายละเอียดของข้อมูลที่สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนถูกต้อง
2. วิเคราะห์รายละเอียดข้อมูลที่ได้อาจจากการบันทึกและถอดเทป
3. จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า ทั้งด้านเนื้อหา สถานที่ เวลา เมื่อได้ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม ไปสอบถามผู้ให้ข้อมูลในเวลาและสถานที่ต่างกัน ว่ามีสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้หรือไม่
4. จัดแยกข้อมูลที่ได้ไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อให้ง่ายต่อการสรุปเนื้อหาแต่ละประเด็น
5. นำผลการศึกษามา สร้างและพัฒนาเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณต่อไป
6. นำผลการศึกษาที่ได้มาสรุปรวบรวมเป็นข้อความแบบบรรยาย และผนวกกับคำพูดของผู้ให้การสัมภาษณ์บางตอน เพื่อเน้นความหมายของคำให้หนักแน่นและน่าเชื่อถือ และนำมาใช้ในการ อภิปรายผลต่อไป

3.5.2 วิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม และประมวลผลข้อมูล โดยการใช้โปรแกรมคำนวณผลด้วยคอมพิวเตอร์

1. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์
2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง
3. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม เกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนรัฐ จังหวัดสงขลา ตอนที่ 2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยการหาค่าเฉลี่ย

ประชากร (Mean: μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (Standard Deviation : σ) รายด้านและรายรวมกำหนดผลช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (วรรณรัตน์ ทยาธิดา, 2551:41)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนรัฐ จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ที่มี เพศ ตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน ด้านการเตรียมความพร้อมบริหารหลักสูตร การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) และการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล เรียงตามลำดับโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และการทดสอบเอฟ (F-Test) หากพบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนรัฐ จังหวัดสงขลา จากแบบสอบถามตอนที่ 3 และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้าอิสลามศึกษาแบบเข้ม และครูผู้สอนอิสลามศึกษาแบบเข้ม ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่ และประมวลความคิดเห็นที่ได้สรุปเป็นผลการวิจัย

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคำนวณผลด้วยคอมพิวเตอร์ใช้สถิติตามหัวข้อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1.ค่าร้อยละ

2.ค่าเฉลี่ย

3.ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

5.สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้ความแปรปรวนทางเดียว หากพบมีความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

Prince of Songkhla
Pattani Campus